# Avustushakemus naapurustotyöhön Tullissa ja Tampereen keskustassa

Hakija: A-klinikkasäätiö

Yhteistyökumppani: Tampereen A-kilta ry

Toiminta-alue: Tulli, rautatieaseman ympäristö ja Tampereen keskusta

Toiminta-aika: 1.1.2027–31.12.2027

Haettava avustus: 128 000 euroa

Päiväys: 19.11.2026

## Hakemuksen tiivistelmä

A-klinikkasäätiö hakee Tampereen kaupungilta 128 000 euron avustusta kahden kokoaikaisen naapurustotyöntekijän palkkaamiseen ja toiminnan toteuttamiseen ajalle 1.1.2027–31.12.2027. Toiminta kohdistuu Tulliin, rautatieaseman ympäristöön ja Tampereen keskustaan. Se jatkaa ja kehittää Rikotaan kaavaa -naapurustotyössä vuosina 2024–2026 rakentuneita toimintatapoja ja yhteistyötä.

Naapurustotyö vahvistaa koettua turvallisuutta, viihtyisyyttä ja yhteisöllisyyttä säännöllisellä jalkautumisella, helposti lähestyttävällä kohtaamistyöllä ja yhteisellä tekemisellä. Työntekijät rakentavat luottamusta päihteitä käyttäviin ihmisiin, tukevat avun saamista ja edistävät eri käyttäjäryhmien vuoropuhelua. Yrittäjien ja muiden toimijoiden kanssa etsitään ratkaisuja alueiden arjessa esiin nouseviin huoliin.

Toiminta suunnitellaan ja toteutetaan yhteistyössä Tampereen kaupungin ja Tampereen A-kilta ry:n kanssa. Kokonaisuuteen suunnitellaan neljä työntekijää, joista Tampereen A-kilta ry ja A-klinikkasäätiö palkkaavat kumpikin kaksi. Kahdesta työparista toinen vastaa ensisijaisesti Tullin ja rautatieaseman alueesta ja toinen muusta keskustasta. Tämä hakemus koskee A-klinikkasäätiön naapurustotyön osuutta.

## Avustuksen käyttötarkoitus, lyhyt kuvaus

Kahden kokoaikaisen naapurustotyöntekijän palkkaaminen ja jalkautuvan, yhteisöllisen sekä ennaltaehkäisevän naapurustotyön toteuttaminen Tullin alueella, rautatieaseman ympäristössä ja Tampereen keskustassa.

## Toiminnan tarve ja lähtökohta

Tampereen keskustassa tarvitaan pitkäjänteistä työtä, joka vahvistaa yhteisen kaupunkitilan turvallisuutta ja viihtyisyyttä sekä eri ihmisryhmien mahdollisuuksia käyttää sitä. Hakemuksen valmistelussa kootuissa kyselyissä, palautteissa ja työn havainnoissa on noussut esiin huolta julkisissa tiloissa tapahtuvasta päihteiden käytöstä, häiriötilanteista ja ympäristöön jätetyistä käyttövälineistä. Huolta on tunnistettu erityisesti Tullin alueella, rautatieaseman ympäristössä, Keskustorilla ja Tammerin puistossa.

Yrittäjät ovat tuoneet esiin asiakkaiden turvallisuuteen, alueiden houkuttelevuuteen ja häiriötilanteisiin liittyviä huolia. Samalla osa julkisissa tiloissa aikaa viettävistä ihmisistä on haavoittuvassa asemassa ja ihmissuhteet muodostuvat suurimmaksi osaksi muista samassa tilanteessa olevista henkilöistä. Päihde- ja mielenterveyshaasteet, asunnottomuus ja väkivallan uhka voivat vaikeuttaa avun hakemista ja osallistumista yhteiseen toimintaan. Työssä on tarpeen huomioida sekä alueen muiden käyttäjien huolet että päihteitä käyttävien ihmisten oma turvallisuus ja osallistumisen mahdollistaminen.

Naapurustotyö vastaa tarpeeseen olemalla säännöllisesti läsnä siellä, missä ihmiset viettävät aikaansa. Alueella säännöllisesti toimivat tutut naapurustotyöntekijät voivat ottaa huolia puheeksi, rauhoittaa tilanteita vuorovaikutuksen keinoin. Yhteinen tekeminen tarjoaa mahdollisuuksia tutustumiseen ja osallistumiseen. Yrittäjien ja palveluiden kanssa tehtävä yhteistyö auttaa kokoamaan havaintoja ja löytämään yhteisiä toimintatapoja.

Keskustan naapurustotyössä kirjattiin kesällä 2026 neljän kuukauden aikana 1 608 kohtaamista, 99 jalkautumiskertaa, 101 yrityskäyntiä, yli kymmenen tapahtumaa ja 16 ympäristötyöpäivää. Toimintaan liittyneeseen kyselyyn vastasi 267 henkilöä. Vastaajista 70 prosenttia toivoi turvallisuuden parantamista, 54 prosenttia viihtyisyyden lisäämistä ja 39 prosenttia kohtaamispaikkoja.

Tullin naapurustotyössä kirjattiin lokakuusta 2024 syyskuun 2026 loppuun 7 604 kohtaamista ja 293 jalkautumispäivää. Työssä toteutettiin neljä Tullin talkoot -tapahtumaa, 36 muuta tapahtumaa ja 51 ympäristötyökertaa. Yhteistyö ulottui 94 yritykseen, kumppaniin ja verkostoon. Luvut kuvaavat säännöllisen läsnäolon ja alueellisen yhteistyön laajuutta.

Tullin kyselyissä alueen turvalliseksi kokevien osuus kasvoi vuoden 2024 alkukartoituksen 48,0 prosentista 64,3 prosenttiin vuonna 2026. Viihtyisäksi kokevien osuus kasvoi 36,5 prosentista 53,2 prosenttiin. Vuoden 2026 hyötyväittämiin vastasi 183 henkilöä. Heistä 43 prosenttia arvioi naapurustotyön parantaneen yhteisöllisyyttä ja 31 prosenttia lisänneen viihtyisyyttä. Avoimessa palautteessa korostuivat tasavertainen kohtaaminen, työntekijöiden helppo lähestyttävyys ja toive toiminnan jatkumisesta. Tulokset antavat myönteisiä viitteitä työn hyödyistä. Kyselyvertailu ei kuitenkaan yksin osoita naapurustotyön osuutta alueen muutoksessa.

Toimintaa voidaan jatkaa olemassa olevien verkostojen ja käytäntöjen pohjalta. Jatkuvuus tukee luottamussuhteiden säilymistä. Tullin ja keskustan työparit tekevät yhteistyötä Hervannassa, Annalassa ja Kaukajärvellä syyskuuhun 2027 jatkuvan naapurustotyön kanssa. Yhteiset tiimipalaverit mahdollistavat kokemusten ja hyvien käytäntöjen jakamisen alueiden erityispiirteet huomioiden.

## Tavoitteet

Toiminnan päätavoitteena on vahvistaa koettua turvallisuutta, viihtyisyyttä ja yhteisöllisyyttä Tullin aluella, rautatieaseman ympäristössä ja Tampereen keskustassa.

- Alueilla asuvat, toimivat ja liikkuvat ihmiset kokevat tulevansa kuulluiksi ja saavansa tukea turvallisuutta ja viihtyisyyttä koskeviin huoliinsa.
- Päihteitä käyttävien ja muiden haavoittuvassa asemassa olevien ihmisten luottamus työntekijöihin, avun saamisen mahdollisuudet ja osallistuminen yhteiseen toimintaan vahvistuvat.
- Eri käyttäjäryhmien välinen vuoropuhelu ja ymmärrys lisääntyvät. Ihmisiin ja alueisiin kohdistuva leimaaminen vähenee.
- Yrittäjien, palveluiden ja muiden toimijoiden yhteistyö sekä kokemus yhteisestä vastuusta vahvistuvat. Alueille muodostuu yhteisiä käytäntöjä turvallisen ja kaikkia huomioivan kaupunkitilan edistämiseksi.
- Haitta- ja huolitilanteita tunnistetaan varhain ja niihin löydetään ratkaisuja yhteistyössä. Kaupunki ja yhteistyöverkostot saavat ajantasaista tietoa työn kohdentamisen ja alueiden kehittämisen tueksi.

## Toiminnan toteutus

### Henkilöstö ja aluejako

Haettavalla avustuksella palkataan kaksi kokoaikaista sote- alan ammattilaista. Työ toteutetaan osana Tampereen A-kilta ry:n ja A-klinikkasäätiön suunnittelemaa neljän työntekijän kokonaisuutta. Työntekijät muodostavat kaksi työparia siten, että kummankin organisaation osaaminen on käytettävissä molemmilla alueilla.

Toinen työpari työskentelee ensisijaisesti Tullin alueella ja rautatieaseman ympäristössä, toinen muualla Tampereen keskustassa. Aluejaosta ja painopisteistä sovitaan kaupungin kanssa. Työparit toteuttavat tarvittaessa yhteisiä kierroksia, tapahtumia ja verkostotyötä. Työaikoja kohdennetaan alueiden tarpeiden mukaan myös iltoihin ja viikonloppuihin.

Tullin ja keskustan työntekijät muodostavat yhteisen tiimin Hervannan, Annalan ja Kaukajärven naapurustotyöntekijöiden kanssa näiden toiminnan jatkuessa syyskuuhun 2027. Alueiden työparit vastaavat omasta työstään, mutta jakavat havaintoja ja kehittävät toimintatapoja yhteisissä tiimipalavereissa. Toimintaa ohjaa yhteinen ohjausryhmä.

### Näkyvä jalkautuminen ja kohtaamistyö

Työntekijät liikkuvat säännöllisesti alueiden kaduilla, aukioilla ja puistoissa sekä muissa keskeisissä kohtaamispaikoissa.

Työ perustuu haittoja vähentävään ja traumatietoiseen kohtaamiseen. Ihmiset kohdataan tasavertaisesti ja ilman tuomitsemista.

Työntekijät ottavat yhteisen ympäristön käyttöön liittyviä huolia puheeksi ja etsivät eri osapuolten kanssa tapoja ehkäistä häiriöitä ja haittoja. Pitkäjänteiset kontaktit mahdollistavat asioista puhumisen luottamuksellisesti ja erilaisten ilmiöiden vaihteluiden seuraamisen.

### Yrittäjä- ja toimijayhteistyö

Työntekijät tekevät säännöllisiä yritys- ja toimijakierroksia sekä pitävät yhteyttä alueen palveluihin, järjestöihin ja viranomaisiin. He kokoavat kokemuksia ja havaintoja, selvittävät yhteistyön tarpeita ja välittävät tietoa sovituille yhteyshenkilöille. Yhteistyössä sovitaan, miten huolitilanteissa toimitaan ja mistä tukea saa.

Yrittäjiä ja muita toimijoita kutsutaan mukaan talkoisiin, tapahtumiin ja alueiden kehittämiseen. Tarpeiden mukaan järjestetään keskustelu- tai koulutustilaisuuksia päihteitä käyttävien ihmisten kohtaamisesta. Alueen käyttäjien kanssa laaditaan yhteisiä turvallisen kaupunkitilan periaatteita, jotka tukevat muiden huomioimista, syrjimättömyyttä ja rakentavaa puheeksi ottamista.

### Ympäristötyö ja yhteisöllinen toiminta

Ympäristötyötä tehdään viikoittain. Työntekijät havainnoivat roskaantumista, käyttövälineitä ja muita viihtyisyyteen tai turvallisuuteen vaikuttavia tekijöitä. Havainnot välitetään tarvittaessa kunnossapidosta vastaaville tahoille.

Ympäristötyöhön ja talkoisiin kutsutaan alueen käyttäjiä sekä vapaaehtoisia. Käyttövälineiden ja muiden haitallisten roskien keräämisessä huolehditaan perehdytyksestä, asianmukaisista välineistä ja turvallisista toimintatavoista. Osallistujat voivat vaikuttaa yhteiseen ympäristöön ja saada kokemuksen oman panoksensa merkityksestä.

Vuodenaikojen ja osallistujien toiveiden mukaan järjestetään esimerkiksi liikkuvia piknikkejä, kahvikärrykohtaamisia, yhteisötaidetta ja muita tapahtumia. Eri kohderyhmiä kutsutaan mukaan jo suunnitteluun ja toteutukseen. Talkoissa ja muussa aiemmassa toiminnassa syntyneitä käytäntöjä hyödynnetään suunnittelussa.

## Kohderyhmät ja saavutettavuus

Toiminta on suunnattu alueiden asukkaille, asioijille, yrittäjille ja työntekijöille sekä opiskelijoille, matkailijoille ja muille alueilla aikaa viettäville ihmisille. Erityistä huomiota kiinnitetään päihteitä käyttäviin ja muihin haavoittuvassa asemassa oleviin henkilöihin, joiden on vaikea kiinnittyä olemassa oleviin palveluihin tai osallistua yhteiseen toimintaan.

Jalkautuminen tuo työn ihmisten omiin elinympäristöihin. Osallistuminen on vapaaehtoista, anonyymia ja maksutonta. Työntekijät käyttävät selkeää kieltä ja huomioivat erilaiset kieli- ja

toimintakykytaustat. Yhteisessä toiminnassa puututaan kiusaamiseen, syrjintään ja häirintään. Toiminnan paikkoja ja ajankohtia suunnitellaan yhdessä osallistujien ja alueen toimijoiden kanssa.

## Yhteistyö ja työn käynnistäminen

Toiminta rakentuu Tampereen kaupungin, Tampereen A-kilta ry:n ja A-klinikkasäätiön yhteistyölle. Työn käynnistyessä täsmennetään alueiden rajaukset ja painopisteet, jalkautumisen viikkorytmi, yhteyshenkilöt sekä havaintojen välittämisen ja raportoinnin käytännöt. Aiemmassa työssä syntyneet kontaktit tukevat työn sujuvaa jatkamista.

Yhteistyöhön kutsutaan alueiden yrittäjiä, järjestöjä ja palveluita sekä poliisin, vartioinnin ja kunnossapidon edustajia. Naapurustotyön tehtävänä on rakentaa yhteyksiä alueen käyttäjien ja toimijoiden välille, tukea avun saamista ja edistää yhteisiä ratkaisuja. Vastuut sovitaan siten, että työ täydentää viranomaisten ja muiden toimijoiden tehtäviä. Toiminnan toteutusta ja kehittämistä käsitellään yhteisessä ohjausryhmässä.

## Seuranta, tulokset ja vaikutukset

Toiminnan määrää, kohdentumista ja tuloksia seurataan alueittain. Tullin ja keskustan kirjaukset pidetään erillään, jotta kummankin alueen tarpeita ja muutoksia voidaan arvioida. Kohtaamis- ja osallistumiskerrat erotetaan eri henkilöiden määristä silloin, kun henkilömäärä on luotettavasti arvioitavissa. Kaupungille toimitetaan säännöllinen toiminta- ja havaintokooste sekä kauden loppuraportti.

### Seurannan keskeiset mittarit

| Seurattava kokonaisuus | Mittarit ja arvioinnin aineisto |
|---|---|
| Jalkautuminen ja tavoittaminen | Jalkautumiskerrat, kenttätyötunnit, alueellinen jakauma sekä kohtaamisten määrä ja luonne. |
| Yritys- ja toimijayhteistyö | Käynnit ja yhteydenotot, yhteiset toimintatavat sekä toimijoiden palaute saadusta tuesta ja tiedonkulusta. |
| Avun saaminen | Palveluohjaukset, yhdessä hoidetut yhteydenotot ja saatettu asiointi sekä palaute avun saamisesta. |
| Ympäristö ja huolitilanteet | Havainnot, ympäristötyökerrat, eteenpäin välitetyt asiat ja tiedossa olevat jatkotoimet. |
| Osallistuminen ja yhteisöllisyys | Toiminnat, tapahtumat ja osallistumiskerrat sekä palaute kuulluksi tulemisesta, mukaan pääsemisestä ja eri ryhmien kohtaamisesta. |
| Koettu turvallisuus ja viihtyisyys | Asiakas- ja toimijakyselyiden arviot, avoin palaute sekä työntekijöiden havainnot. |
| Työn tunnettuus | Kyselyvastaajien tietoisuus naapurustotyöstä ja siitä, miten työntekijöihin saa yhteyden. |

Välittöminä tuloksina tavoitellaan työn tunnettuuden, kuulluksi tulemisen ja avun saamisen vahvistumista. Lisäksi tavoitellaan toimijoiden välisen tiedonkulun paranemista, yhteisten toimintatapojen muodostumista ja eri ihmisryhmien osallistumista yhteiseen tekemiseen. Pidemmällä aikavälillä työ tukee turvallisuuden ja viihtyisyyden kokemusta sekä ehkäisee haittatilanteiden kärjistymistä.

Tuloksia arvioidaan lyhyillä kohtaamis- ja tapahtumapalautteilla sekä kauden aikana toteutettavalla asiakas- ja toimijakyselyllä. Kyselyssä selvitetään työn tunnettuutta, avun saamista, kuulluksi tulemista, osallistumisen mahdollisuuksia ja yhteistyön hyötyä. Turvallisuuden, viihtyisyyden ja

turvattomuuden kokemuksia seurataan mahdollisuuksien mukaan aiempien kyselyiden samoilla väittämillä.

Määrälliset tavoitetasot ja kyselyiden toteutus täsmennetään kaupungin kanssa käytettävissä olevan henkilöstöresurssin ja aluejaon perusteella. Kyselyistä kirjataan vastaajamäärät ja keruutavat. Tuloksia tarkastellaan yhdessä työn havaintojen ja palautteiden kanssa, ja arvioinnissa huomioidaan myös muut alueiden tilanteeseen vaikuttavat tekijät. Tiimi ja ohjausryhmä hyödyntävät tietoa työn kohdentamisessa ja kehittämisessä.

## Avustuksen määrä ja budjetti

Haettava avustus on 128 000 euroa ajalle 1.1.2027–31.12.2027. Avustus kohdistuu A-klinikkasäätiön kahden kokoaikaisen työntekijän henkilöstömenoihin sekä toiminnan toteuttamisen kustannuksiin. Talousarvio perustuu kahden sosiaalialan ammattilaisen palkkaamiseen ja hakemuksen pohjana olevaan kustannuslaskelmaan.

## Talousarvio yhteenveto

| Tuotot ja menot | Euroa |
|---|---|
| **Avustukset yhteensä** | **128 000,00** |
| Henkilöstökulut sisältäen hankehallinnon | 116 905 |
| Toimitilakulut | 1 000,00 |
| Toimintakulut yhteensä | 10 095,00 |
| Hankinnat | 2 000,00 |
| Matkakulut | 550,00 |
| Muut kulut | 7 545,00 |
| | |
| **Menot yhteensä** | **128 000** |

## Kulujen erittely

| Kuluerä | Euroa |
|---|---|
| **Muut henkilöstökulut** | **7 200,00** |
| 4601 Henkilökunnan koulutuskulut | 600,00 |
| 4603 Työterveyshuolto | 2 000,00 |
| 4605 Työnohjauskulut | 2 000,00 |
| 4609 Muut henkilöstökulut | 2 000,00 |
| 4619 Liikunta- ja kulttuurisetelit | 600,00 |
| **Vuokrat** | **1 000,00** |
| 4410 Huoneistovuokrat | 1 000,00 |
| **Käyttö- ja ylläpitokulut** | **0,00** |
| **Irtaimistohankinnat** | **500,00** |
| 4612 ICT-laitteet ja puhelimet | 500,00 |
| | |
| **Matkakulut** | **550,00** |
| 4631 Päivärahat | 250,00 |
| 4633 Matkaliput | 300,00 |
| **Markkinointikulut** | **800,00** |

| Kuluerä | Euroa |
|---|---|
| 4641 Markkinointikulut | 800,00 |
| **Asiakaskulut** | **4 365,00** |
| 4669 Asiakaskulut ja tapahtumat | 4 365,00 |
| **Hallinnon kulut** | **3 880,00** |
| 4672 Kokous- ja neuvottelukulut | 200,00 |
| 4673 Puhelinkulut | 480,00 |
| 4675 Toimistotarvikkeet | 500,00 |
| 4677 Kopiointi- ja painatuskulut | 1 000,00 |
| 4682 Leasingvuokrat (Ict ym) | 1 500,00 |
| 4709 ICT-ohjelmat | 200,00 |
| **Muut kulut yhteensä** | **18 295,00** |

## Kestävä kehitys

### Sosiaalinen vastuullisuus

Toiminta vahvistaa yhdenvertaisia mahdollisuuksia käyttää kaupunkitilaa ja osallistua sen kehittämiseen. Ihmiset kohdataan arvostavasti elämäntilanteesta ja päihteiden käytöstä riippumatta. Maksuttomuus ja jalkautuminen madaltavat osallistumisen kynnystä. Päihteitä käyttävien ihmisten, muiden alueen käyttäjien ja yrittäjien näkemykset otetaan mukaan yhteisten ratkaisujen suunnitteluun. Työssä vähennetään leimaavia asenteita ja puututaan syrjintään.

### Ekologinen kestävyys

Jalkautumisessa suositaan kävelyä, pyöräilyä ja joukkoliikennettä. Tapahtumissa hyödynnetään uudelleenkäytettäviä materiaaleja, vähennetään ruoka- ja pakkaushävikkiä sekä huolehditaan lajittelusta. Ympäristötyö tukee alueiden siisteyttä ja käyttövälineiden asianmukaista keräämistä. Hankinnoissa ja tilojen käytössä huomioidaan materiaalien, energian ja veden säästäminen.

## Riskit ja niiden hallinta

| Riski | Hallintakeino |
|---|---|
| Työturvallisuutta vaarantavat tilanteet | Työparikäytännöt, riskinarviointi, perehdytys, suojavälineet ja sovitut viranomaisyhteistyön toimintatavat. |
| Toiminta jää osalle kohderyhmistä tuntemattomaksi | Tunnistettava ja säännöllinen läsnäolo, yritys- ja verkostokierrokset sekä selkeä viestintä yhdessä kaupungin kanssa. |
| Työ ei kohdennu alueiden muuttuviin tarpeisiin | Aluekohtaiset kirjaukset, palaute ja painopisteiden säännöllinen tarkistaminen kaupungin kanssa. |
| Yhteistyö tai tiedonkulku katkeaa | Nimetyt yhteyshenkilöt, sovitut raportointikäytännöt, tiimipalaverit ja verkostotapaamiset. |
| Koko suunniteltu henkilöstöresurssi ei toteudu | Toteuttajat varmistavat rahoituksen ja vastuut sekä tarkentavat kaupungin kanssa toiminnan laajuuden ja aluejaon käytettävissä olevaan resurssiin. |

## Hakemuksen yhteenveto

Avustuksella turvataan A-klinikkasäätiön kahden naapurustotyöntekijän työpanos osana Tampereen A-kilta ry:n kanssa suunniteltua kahden työparin kokonaisuutta. Ympärivuotinen työ jatkaa Tullissa ja keskustassa rakentunutta yhteistyötä ja tuo tutut, helposti lähestyttävät työntekijät alueiden arkeen. Toiminta vastaa turvallisuutta ja viihtyisyyttä koskeviin huoliin, vahvistaa haavoittuvassa asemassa olevien ihmisten osallisuutta ja tukee yhteisen kaupunkitilan käyttöä. Aiemman työn tulokset, alueiden palaute ja olemassa olevat yhteistyökäytännöt antavat perustan toiminnan jatkamiselle ja kehittämiselle.

Lisätietoja hakemuksesta antaa

Anne Ovaska

Tiimipäällikkö

A-klinikkasäätiö

Puhelin 040 6532704

anne.ovaska@a-klinikkasaatio.fi